

© AVBS

Hoge bioveiligheid ook in de sierteelt een must

De afgelopen jaren doken in de land- en tuinbouwsector enkele besmettelijke dier- en plantenziekten op. De sierteeltsector is hier helaas geen uitzondering op. Preventief werken door een hogere bioveiligheid is de beste garantie om risico's te verkleinen.

Ivan De Clercq

Het Departement Landbouw & Visserij heeft een overzicht op zijn website geplaatst met alle hygiënische voorzorgsmaatregelen die je bij een bezoek aan een land- of tuinbouwbedrijf moet naleven. De maatregelen zijn geschreven voor bezoekers van tuinbouwbedrijven, maar ook als ontvangende zijde, is het goed bewust te zijn van de maatregelen die je kan nemen. Voorkomen is altijd beter dan genezen. Denken we maar aan moeilijk te controleren pathogenen zoals Xylella.

Naast het plantaardig materiaal zelf vormen erfbetreders een reëel risico op insleep en versleep van ziektekiemen. Onder erfbetreders vallen alle personen die het erf van een sierteeltbedrijf betreden. Het kan gaan om medewerkers van de overheid, nutsbedrijven, seizoenpersoneel, bedrijfsadviseurs, landbouwconsulenten, ...

Voor bijna iedere teelt

De sierteelt heeft de gewoonte (nog niet) om deze bezoekers strenge hygiënevoorschriften op te leggen. Nochtans

kunnen de gevolgen van een ongewenste uitbraak op het bedrijf groot zijn. Jonggoedbedrijven zijn zich doorgaans goed bewust van het belang van een doorgedreven hygiëne. Maar ook bij 'gewone' productiebedrijven is voorzichtigheid geboden. Bij praktisch iedere soort sierplant kan een ziekte of plaag genoemd worden, die ernstige (economische) schade veroorzaakt zodra ze op een bedrijf geïntroduceerd wordt. Enkele voorbeelden:

- Xylella bij een groot aantal houtige gewassen zoals Lavendula, Prunus, ...
- bacterievuurgevoelige gewassen (bv meidoorn, vuurdoorn, rosa-soorten, ...)
- Japanse roest bij chrysanten,
- Xanthomonas bij knolbegonia,
- Pseudomonas bij prunussoorten,
- weekhuidmijten bij kamerazalea's,
- Phytophthora ramorum bij Rhododendron, Viburnum, eik, beuk en andere loofboomsoorten.

“ Voorkom dat bezoekers onnodig door het gewas lopen

Algemeen geldende preventiemaatregel tegen bovenstaande pathogenen is het voorkomen dat bezoekers onnodig door het gewas lopen, om zo beschadiging en overdracht van besmetting te vermijden. Maar ook andere maatregelen kunnen helpen om het bioveiligheidsniveau op het bedrijf naar een hoger niveau te brengen. We geven enkele tips mee.

Maatregelen vooraf

- Laat niet iedereen op het bedrijf toe. Als je het bezoek kan beperken tot de woning en/of bureau, hou het hier dan bij.
- Werk op afspraak. Zo kan je het bezoek organiseren en je eigen bioveiligheidsregels meedelen.

Bij aankomst

- Laat bezoekers parkeren op de daartoe voorziene plaats.
- Probeer ervoor te zorgen dat bezoekers zich centraal of via gsm aanmelden. Voorkom dat bezoekers op zoek (moeten) gaan naar jou of de verantwoordelijke in de serres of bedrijfsgebouwen.
- Laat bezoek zo weinig mogelijk planten aanraken. Let op handen- en voetenhygiëne, en bied bedrijfseigen kledij (laarzen, overall ...) aan. Vraag bezoekers om propere kledij en schoenen aan te doen.
- Voorzie overschoenen.
- Voorzie een bezoekersregister. Indien je dit niet hebt, zorg ervoor dat je beschikt over de contactgegevens van je bezoek (via controleverslagen of visitekaartjes).
- Wees niet bang om als bedrijfsleider bijkomende hygiënemaatregelen aan je bezoek op te leggen. Jouw risico, jouw regels!

Bijkomend risico vermijden?

Bij teelten met een groot risico, of wanneer een groter risico zich aandient, kan je nog bijkomende maatregelen nemen.

- Vraag om alle materiaal uit de zakken te halen en laat gsm, pen, notitieblok niet toe, zeker als je plantenvirusen vreest. Bij bodemgebonden schimmels zoals fusarium of sommige aaltjes moet je vooral vermijden dat gronddeeltjes van het ene terrein naar het andere verplaatst worden.
- Vraag om de handen te ontsmetten en bied hiertoe de gelegenheid.
- Voorzie bedrijfseigen beschermkledij.
- Zorg zelfs indien je beschermkledij aanbiedt voor een ontsmetting van de voeten (overlaarzen) en handen (handschoenen). ■